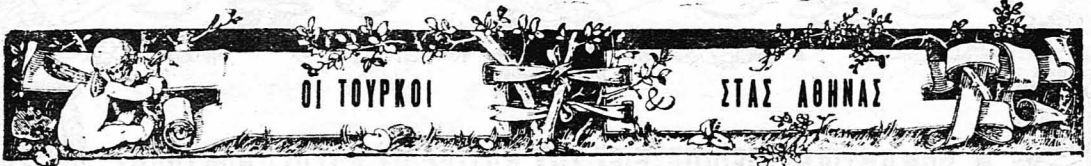

ΣΕΝΟΙ ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Συνεχίζει της περιγραφής του Γκυγιετέρ. Στόν Παρθενών. Οι δύο φωτεινοί λίδοι τού Ίμαρη και η άρχαια «Χρυσή Λαχνα». Οι Γενιτοχοί της Ακροπόλεως. Τό επεισόδιο τού πάτερ Ριχάρδου με τούς Τούρκους. Ένας παρ' τριχα ιεροεραρ- τος. Η τραγωδία της άρχαιας άρχόντισσας. Ο «έρηνος της Λευκοθέταινας», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β'

Συνεχίζουμε την ενδιαφέρουσα διήγησι του Γάλλου περιηγητού Γκυγιετέρ, ο οποίος, όπως γράφουμε στο προηγούμενο φύλλο, έπε- σεφθη τός Αθήνας στά 1670. Ο Γκυγιετέρ με τη συνοδεία του βρισκόντα μέσα στόν Παρθενών, τόν οποίον οι Τούροι είχαν μεταβάλει σε τζαμί.

Ο Ίωάννης με τούς Κοτζιάδες τόν —συνεχίζει ο Γκυγιετέρ— ής έπληρωσαν με ύψος σοβαρό και μάς εξήγησαν ότι ή φωτοβολία τόν δύο λίδων άρχειλετα σε θαύμα τού Προφήτου Μωάμεθ κ' ότι ή Οθωμανική θεοκρατία καυχάται για τό θαύματό της. Εμείς δέν έφροντίσαμε καθόλου να τό άμειώσησουμε αυτό. Ωστόσο, έπειδή οι δύο λίδες ήσαν διαφανείς, ένα από τά δύο συμβαίνει: Η ύψι- γωνία πίσω από αυτούς δύο ποικίλλουσι και τούς φωτίζουν, χωρίς να φαίνονται, ή οι ποικίλλουσι τού βρισκόντα άρχιδούς στόν άέναντι τού άντιπροεγγίζουσι τά φώτα τούς στους γυαλιστερούς αυτούς λίδους, σαν έπάνω σε καθρέφτες. Έν τούτοις δέν ισχυρόσαμε να ίδουσι στό ναύ τίποτα έξω από τήν άσπιότητα. Πλάγι μόνον από τούς λίδους αυτούς ύπάρχουν, κατά τό Τουρκακό έθιμο, πολλά άγία στροφοβατήριον, πολλά Λυχνάρια σθονίνα και μικρές κρη- στάλλινες σφαιρές, κρημαίνοντες από τό φέλι.

Οπισθοδρασε, πιθανόν είνε ότι οι Τούροι κα- τακτηρία θέλησαν με τόν τρόπο αυτό να διακω- σουν τό θαύμα της «χρυσής Λαχνας», που ύπάρχει στόν Παρθενώνα κατά τήν άσπιότητα, κα- τασκευασμένη από τόν Καλλιμάχο, μεγάλου άνδρου άνταπολό, ο οποίος πρώτος κατούρωσε να διακο- πηθή τά παράμα με τριάντα δικήν τού έφερέ- στας. Στη «Χρυσή Λαχνα» οι ιεροί της Αθήνας μά φορά μόνο κάθε χρόνο έβόλιαν λίδοι, για να διατηρή νύχτα —μέρα άσπιότητα τό φέλι της μετός στό άρχαία της θεάς. Αλλ' οι άρχαίοι, οι έλε- τις πρόφητες που είχαν, δέν τό θεωρούσαν αυτό θαύμα. Ομιλογούσαν ελιπνώς ότι τό άσπιότητα αυτό φέλι προήρχετο από τή φυσική ιδιότητα τού φωτίζου, που ήταν από κλειστός λυχνάριο, τό ο- ποίον δέν καυτώνταν εύκολα.

Σήμερα όμως τά πράγματα είνε διαφορετικά. Ο Ίωάννης, με βαρεία έπίσημη φωνή, ής διεβε- βώσανε ότι επρόκειτο περί θαύματος, τό οποίον μά- λιστα φάνηκε για πρώτη φορά τίν ήμερα τού ο Μωάμεθ δ' Η' μετέβαλε τή χριστιανική έκκλησία σε τζαμί...

Μερώστα στοίχ' δύο αυτούς φωτεινούς λίδους υπάρχει θρόνος από λευκό μάρμαρο, όπου άλλοτε καθόταν ο άρχιεπισκόπος, σήμερα όμως κάθεται ο Ίωάννης και εξηγεί τό Κοράνιο. Δεξιά και άριστερά τού θρόνου, μέσα στόν παρ' τού, υπήρχαν δύο κομφομάτα ή κρη- φόνες, σκεπασμένα με μάρμαρο, όπου οι χριστιανοί έκρυβαν τά ιερά σέβη. Ο Ένας από τούς δύο αυτούς κρηφόνες μένει κλειστός από τόν καιρό που ο ναός σκευάσθηκε από τούς Τούρους. Τόν άλλον κρηφόνε έτόλιμωσεν κάποτε ν' άνοιξη ένας Οθωμανός, αλλ' άμέσως, ως εκ θαύματος, ξεπήγαν από μέσα άέρας φουμακερός που έφερε πανούκλα στην πόλι. Οι ίδιοι οι Τούροι άπολογούσαν τό θαύμα και τούσ έτοιμάζον, ώστε κανείς πειά δέν έτόλιμωσεν ν' άνοιξη τούς κρη- φόνες.

***

Αμα βγήκαμε από τόν Παρθενώνα—συνεχίζει ο Γάλλος περι- ηγητής— είδαμε σε άποστασι λεγίντα βημάτων τό περηνίμο έξελχο σιγάδι, για τό οποίον έχουν γράφει τόσα οι άρχαιολόγοι. Καί σημε- ρα άκούσι οι Αθηναίοι τό θρονοφόν ένα από τά άξιοπεριεργα τού τό- πού τούσ. Το νερό τού είνε λιγάκι άλμυρό και έχει τό χρώμα της θά- λλας. Όταν φτάνει νύχτα, τό νερό είνε ταραγμένο και μεγάλος θόρυβος άκούγεται από τά βήθη τού περηνόσι.

Προς τό μέρος της Ακροπόλεως, που κατοικούν οι Γενιτοχοί φουφού, τά πάντα είνε γαμάτα έρείπια, έξτός της δολιθής, ή ό- κλια χίστερη από τό Λυκούφωνα και είνε ένας μεγαλοσωρής πύ- γος. Είς όλα τά σκηνάματα τών Γε- νιτοχών δέν βλέ- πει κανείς παρ' έρείπια ναών κ.

λοτε ξησίου. Οι ένδοξοί αυτοί τόποι, όπου οι άρχαίοι θεοί έδέχοντο τή λατρεία τών Έλλήνων, μελίνονται σήμερα από τόν καιρό τών Γε- νιτοχών, που είνε οι μεγαλύτεροι φοιηθάδοι τού κόσμου...

»Ειπράμας σ' ένα από τά άρχαία αυτά έρείπια. Ποιά στή ζωή μου δέν είδα τόσες κοινωβάνες! Τά πουλιά αυτά είνε ση, να πε- ρισσότερα παρ' στάς άρχαίας Αθήνας, αλλά κανείς πειά δέν τά θε- ωρεί ιερά...

»Αμα βγήκαμε από τό φουφού, καταλάβαμε ότι ήταν ισομήρι, γιατί οι Τούροι έτοιμάζονταν για τή μεσημεριάνη προσευχή τούσ. Ένας άνθρωπος, που τόν ονομάζον φουεζίνης, άνεβασιμένος από ύψος τού τζαμιού, άρχισε να προσκαλή τούς πιστούς σε προσευχή. Έ- λεγε, όπως καταλάβαμε, ότι ο Θεός είνε μέγας, ότι δέν υπάρχει άλλος Θεός από τό Θεό και καθένας ως σκεφθή για τή σωτηρία τού...

»Για τούς κομμεταβάνους ή μεσηβίνης είνε ή καμπάνα τούσ και- κέλι στην προσευχή. Γι' αυτό κ' οι Τούροι, κοροιδεύοντες τούς Έλ- ληνες, τούς λένε: —»Ερχομε καμπάνες που μιλάνε!...» Ένας Τούρκος μάστα, θέλοντας να περιπαρή κ' ένας τού Γάλλου, έ- λεγε: —»Η γυναίκες μας φορούν καλύτερα παντελόνια άπ' τούς άν- τρες σ' ας. Οι άντρες σ' ας είνε καλύτερα πεταλωμένοι από τ' όλογοι σ' ας. Η καμπάνες μας μιλούν καλύτερα από τούς δικηγόρους σ' ας!» Και έζήτησε γιατί τάλε- γε αυτά; Γιατί ή γυναίκες τών Τούρκων φορούν μεταξοτά παντελόνια (σαϊδάρια), οι άντρες τούς φερουν κάτω από τά παντούσ τούς πέταλο, σε όσημα μισοφύγγουσι και ή καμπάνες τούς είνε... άνθρωποι δ

***

Ο Γκυγιετέρ διηγείται άκόμη στο στανότα το βιβλίον τού διάφορα περιεργα έπεισόδια. Έ- κανε ίδιος δύο παπάδες Ίησούτες, τούς Ριχάρ- δο και Θεοσιέρο, εγκαταστημένους τήν περίοδο αυτή στην Αθήνα. Στόν πρώτον άπ' αυτούς αν- νεβή τά χρόνια εκείνα τό άκόλοθο περυσιακό:

Ο Πασάς Καπιτζή Όγιολ' Καρμάν ήταν στις θήσες και γυρής στην Κρήτη, όπου είχε τή γενική διεύθυνση τών πολιωρητικών έργων, έ- πό τός διαταγές τού Μεγάλου Βεζίρη. Εκεί τόν έγνωρισε ο πάτερ Ριχάρδος και τού ζήτησε τήν χριστιανία τού εναντίον τών δοθολόφων παπάδων τού Νεγρεπόντε, (δηλ. της Χαλκίδος), οι οποίοι τόν κατέτρεχαν. Ο Πασάς Καπιτζής, άνθρωπος αγαθός, κοινέντα- σε μαζί του και τόν ερώτησε αν είνε άλήθεια ότι οι Φράγκοι παπάδες δέν πίνουν κρασί παρ' μόνο κατά τή λειτουργία και τούς έπανώσιε για τήν έγκρατεία τούσ αυτή. Ο πάτερ Ριχάρδος τού άπάντησε με νίκαιριενα και θάρρος:

—»Όχι, αυτό δέν είνε άλήθεια; Γιατί έκίνο που πίνουμε έπάνω στο ιερό θυσιαστήριο δέν είνε κρασί!

—»Αλλά τί είνε; φώτησε ο Πασάς.

—Τό αίμα τού Υιού τού Θεού, τού μόνου άληθινού Θεού στούσ αιώνας! άπάντησε ο πάτερ Ριχάρδος.

—»Ότε ο διαός μας Θεός είνε ψεύτικος; ! έφώναζαν ανακατω- σμένη οι Τούροι άξιοματιού, που έπεριώκλωσαν τόν Πασά Κα- πιτζή κ' έτοιμάσθηκαν να έπιτεθούν εναντίον τού πάτερ Ριχάρδου. Αλλ' ο Πασάς, που ήταν μετροπαθής και μεγαλόμυθος, θέλησε να τόν σώσει.

—Δέν βλέπετε, τούς είπε, ότι είνε ένας δυστυχής ξένος, που δε- ξέρει άκόμη να μιλή καθαρά τή γλώσσα τού τόπου; Ας πάμε να κρηφώσουμε τήν Κρήτη και όταν ξαναγυρίσουμε έδώ κρηφά, τόν προσκαλοουμε να εξηγηθή!

Και ο Γκυγιετέρ τονίζει ότι χωρίς τή μεσολάβηση τού Πασά, ο πάτερ Ριχάρδος θα φουφούσε τώρα τό στεφάνι τού μαρτυρίου!

Σε άλλο μέρος της περιγραφής του ο Γκυγιετέρ αναφέρει και ένα άλλο περιεργο, που συνέβηκε τότε στις δοθολόδες έκκλησίες τών Α- θηνών:

«Στό 17ον κε- φάλαιο τών Πρά- ξεων τών Απο- στόλων γράφει

γίνεται λόγος για το Διοικιστή τον Αρειοταγίτη και κάποια γυναίκα Λαμάρδα, οι οποίοι πρώτοι άσπασθηκαν το Χριστιανισμό. Το μέρος αυτό των ιερών βιβλίων είχε τόσο πολύτιμο στους Αθηναίους, ώστε, όταν κανένας χριστιανός ξένος παρενοχλούσε στη λειτουργία τους, πάντοτε διαβάλλον την περυσία αυτή, αντί της θρωμένης την ημέρα εκείνη και την απαγγέλλουν με έπισημοτητα και κατανύξη για να έπαυθουν στους ξένους. Και τούτο εινε σύμφωνο με το χαρακτηρισμό του λαού αυτού, που διατά πάντοτε τη δόξα...

Όταν σε καμιά δικαστική υπόθεση πρόκειται να δοραστή Αθηναίος επάνω στο Εβραγγέλιο, άνοιγουν την Κιανή Διαθήκη στο μέρος τοίπο του 17ου κεφαλαίου και ό άμωτος βάζει το χέρι του επάνω στην ιστορία αυτή σελίδα. Οι Αθηναίοι θεωρούν τον Άγιο Διοκίσιον ός τον πρώτο τον Έπίσκοπο.

***

Στα χρόνια εκείνα συνέβη και το ακόλουθο περίεργο έπεισόδιο: Μιά από τις πιοφιρότερες Αθηναίες, ή γυναίκα του πλοίαρχου κτηματία Λογοθέτη, είχε χωρή μαράζι, που έμενε άθεκτη. Άς έκανε ένα παιδί και άς πέθανε...

Ένας κοικωγιανίνης, περαστικός άνω την Αθήνα, της έπαιξε όθνη να την κάνει να τεκνοποιήσ η ένα βωτάκι που της έδωσε. Το βωτάκι είχε δόναμι νεκρωτική, άλλ' αυτό ό κοικωγιανίνης δεν της τό έλεγε...

Η Λογοθέτριάνα πήρε μεγαλειότητα δόση, έπεσε λιπόθυμη και έμεινε έτσι, ός άνασθησία, μια όλόκληρη μέρα... Οι δικοί της τη νοσησαν για πεθαμένη, την έθαβάνοσαν και την έθαψαν σάν οίκωγενεαυτό πολωτό τάφο, στο Ταφείο, όπως τόλεραν τότε...

Τα μεσάνυχτα ή διαστρωμένη γυναίκα βγήκε από το ληθαργικό της ύπνο και άρχισε να ξεφωνίζει, ζητώντας βοήθεια.

Η έκκλησιάριση— που κατοικούσε ό ένα σπίτι της μάντρας που χρησιμοποιε για νεκρωταείο— άκουσε τις φωνές, άλλα μόθιθηκε να πληρώσει, νομίζοντας ότι ή πεθαμένη άρχωνόσασ... έβρωκόκασε...

Τό πρώι ή έκκλησιάριση— ειδοποίησε τους Λογοθέταίους, οι όποιοι έτρεξαν, άνοιξαν τον τάφο και βρήκαν τη γυναίκα σπυμένη στη σκάλα του θολωτού μνημείου, αυτή τη φορά σ' άλήθεια νεκρή! Τά μάμαρα ήσαν ματωμένα.

Η τραγωδία αυτή έκανε τόση εντύπωση στους Αθηναίους της εποχής εκείνης, όποτε έβγαλαν και μοιρολόγι: 'Ο θρήνος της Λογοθέτριάνας.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ

Μιά φορά ζώσε κάποιος όνομαστός φιλάργυρος, ό όποιος, κατόπι άφρατάτων στερήσεων, είχε σημαίσει μια άρκετά σημαντική περιουσία. Ο φιλάργυρος αυτός, για να εξασφαλίση τα χρηματά του σε σίγουρο μέρος, αποφάσισε να κατασκευάσει μέσα στο σπίτι του μια μυστική υπόγειη κρύπτη, της όποιας ή πόρτα ν' άνοιξη με ειδικό μηχανισμό, γινωστό μονάχα σ' αυτόν. Γι' αυτό πήγε και βρήκε έναν περίφημο τεχνίτη, του άνεκάνισσε το σχέδιο του και συμφώνησε στο τέλος μαζί του για την κατασκευή της κρύπτης.

Όταν ό τεχνίτης έτέλειωσε την έργασια, έκάλεσε το φιλάργυρο και του έδειξε το χειρισμό του μηχανισμού. Έκεινος παρακολούθησε τις σχετικές ύποδειξεις του και άφού είδε πως ή δουλειά του είχε γίνει, τούδωσε με μεγάλη του λύπη τη συμφωνημένη άμοιβή.

Από την ημέρα εκείνη ό φιλάργυρος κατέβαινε ταχτικά μέσα στην κρύπτη και καθόταν ώρες όλόκληρες, μετρώντας τους θησαυρούς του. Κάποτε όμως, καθώς ήταν προσηλωμένος στην προσοχή του ζήτη άσολία, έβλεπε να του έπεσε άπ' τα χέρια το λυγάρκι και βρέθηκε άσέσω, στο σκοτάδι. Έντρομος τότε, ζήτησε να βρη τό μέρος της έξοδο, άλλα παρ' όλες του τις προσπάθειες δεν κατάφωθισε να βρη τό έλατήριο. Θέλησε ν' άνοιξη την πόρτα με τη βία, άλλα οι κόποι του πήγαν χαμένοι. Τότε άρχισε να φωνάζη μ' όλη τη δύναμή του, μ' ή φωνή του πινιόταν μέσα στο υπόγειο και κανένας δεν τον άκουγε...

Όσο περνούσαν ή μέρες, τόσο περισσότερο άνησυχούσαν οι οικιοί του ό όποιοι φυσικά άγνωσίσαν την ύπαρξη της κρύπτης και δεν μπορούσαν να φανταστούν τό δυοτύχημα. Η είδηση της εξαφανίσεως του φιλάργυρου σιγά-σιγά διαδόθηκε σ' όλη την πόλη και στο τέλος έφτασε και σ' αυτά του τεχνίτη, που είχε κατασκευάσει τό υπόγειο. Άμέσως έμπρησε σε ύποψια και έτρεξε στόν άρχοντα της πόλεως για να του άνακοίνωση τους φόβους του. Έτρεξαν τότε όλοι μαζί στο σπίτι του φιλαργύρου, βρήκαν την κρύπτη και άνοιγοντας τη μυστική πόρτα βρήκαν το φιλάργυρο νεκρό, ξεπλωμένο επάνω στους θησαυρούς του...

ΜΑΝΙΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΤΡΥΠΗ

Τον παλιό καιρό επάνω στον Ταύγετο βρισκόταν ένα μεγάλο χωριό, που τό λέγαν Κοικωγοχώρι. Μια χρονιά, την ημέρα των Άγιων Πάντων, όλοι οι άντρες είχαν πάει για να θείρουν και πίσω στο χωριό είχαν μείνει μονάχα ή γυναίκες. Μαζεύτηκαν λοιπόν όλες στην πλατεία και πισωθήκαν στο χωριό. Εκεί που χώρηναν, ξεφανερώθηκαν άξαφνα τρεις ξένοι, ντυμένοι με κορδέλλια, άπλωτοι, άχένιστοι και κοικωγοισμένοι. Μόλις τους είδαν ή γυναίκες, τους έλατρήσαν, παίγοντάς τους για ζητιάνους, και τους έδωσαν να φάν και να πιούν όσο ήθελαν. Στο τέλος τους προσάλεσαν και να χωρέσουν. Έκείνοι στην άοχη δεν έδέχονταν, άλλα μπροστά στην έπισηνή των γυναικών αναγκάστηκαν να μπειν και αυτοί στο χωριό. Τότε άρχισαν να έκαν ένα παράξενο και πρωτόγνωστο τραγούδι:

Για χωρέσει, μαυρομάτες,
όσο νάβγη το φεγγάρι.
Τά παιδιά στην άσκαλη,
τά κακάδια στο κεφάλι.

Καμια άπ' τις γυναίκες δεν έκατάλαβε τη σημασία του τραγούδιού και οι ξένοι, που δεν ήσαν παρ' κατόπιστο των Τούρκων, σε λίγο έφυγαν. Τη νύχτα, πριν άνατείη τό φεγγάρι, Τούρκοι κάτησαν τό Κοικωγοχώρι και άφού δέ βρήκαν κανένα να τους άντισταθή, τό σκόλασαν.

Οι Κοικωγοχωρίτες τότε αναγκάστηκαν να πάν να κατοικήσουν μια όρα μακριά από εκεί, στο Γκολούμφο, άλλα και εκεί τα ίδια βασάνα τους έπαρηναν. Ο άγιάς του Μισρά, για κακή τους τύχη, έβλε άρκετά χτήματα στο χωριό τους και με κάθε ευκαιρία τους έτιρωαρούσε. Ο άγιάς αυτός είχε και ένα γραμματικό χριστιανό, έναν άνθρωπο τεταταίωτο και σκληρό, που τον έβοηθούσε σ' όλες του τις δουλειές και που βασάνιζε τους διορθώσεως του. Μια μέρα ό γραμματικός έπεε στόν άγιά:

— Και ζωντανός σε δουλέρα, άρέστη μου, και πεθαμένος θα σε δουλέρω.

Ο άγιάς γέλασε μ' αυτά τά λόγια, άλλα ό γραμματικός πρόσθεσε σοβαρά:

— Άνα μήθης πως πεθανα, να διατάξης να με ζεθαίνω, και έννοια σου.

Ο άγιάς κοήνησε τό κεφάλι του μ' άμυθολία και δεν έλεε τίποτε. Ύστερα από χρόνια ό γραμματικός του άγιά, που κατοικούσε και αυτός στο Γκολούμφο, πέθανε. Πριν ξεφύσηση παρήγγειλε στός χωριανούς του να του δώσουν άπ' τό λαϊκό ένα σκουπί και μαζί μ' αυτό να τον άψουν. Όταν τον ρώτησαν να μάθουν την ατία, αυτός άνήθησε να τους την είψη. Ωστόσο αυτοί έκαναν, όπως τους παρήγγειλε και μόλις τον έθαψαν νοήσαν πως έβγαλαν άσώπαστο τον ένα μεγάλο βρωτάκι. Που νύξεραν όμοι ό δυο στιχοιμένοι τί συμφωρά τους περίμενε...

Σε λίγες μέρες ό άγιάς έμιασε ταχικά τό θάνατο του γραμματικού του και έπειδή δεν τον είχαν ειδοποίησε για αυτό οι Γκολούμφοιτες, έβλε ύποψίες στο νου του. Θυμήθηκε τότε την παραγγελία του μακαρίτη και πηγαίνοντας άμέσως στο χωριό, πρόστειψε να τον ξεχώσουν. Μόλις είδε τό σκουπί στο λαϊκό του πεθαμένου, έγινε σάν τρελόσ άπ' την όχη του και άοχησε να φωνίξη:

— Γιατί μου κρύφατε τό θάνατό του, φωνιάδες; Για να μη μάθω πως τον πνίξατε;

Οι χωρικοί θέλησαν να του δώσουν ξεηγήσεις, άλλα εκείνος δεν έπαυε από λόγια. Από κείνη την ημέρα λοιπόν τους έφρανόταν με χειρότερο τρόπο και δεν τους άφρηε κατέ να ξεασάνουν. Είδαν και άπέιδαν και εκείνοι και μια μέρα αποφάσισαν να ξεθαίνουν τον άναθεματισμένο γραμματικό. Έβγαλαν άπ' τό χωριό τό κορμάκι του, πούημε ακόμα άλυτο και πετάξαν τό κεφάλι του μέσα σε κάτι βάτους. Έτρεξαν τότε εκεί οι κούρκοι που ήσαν άμειρητοι σ' αυτό τό μέρος και μόλις έφραγαν άπ' τα μυιάλι του άρρισαν να διαρύνουν πιά ζώα και άνθρωπούς, όπου τους έφρισαν. Οι χωριανοί, άπάνω στην άπειρία τους, θέλοντας να ξεκάνουν τους κούρκοις, έβαλαν φωτιά στους βάτους, άλλα μαζί με τους βάτους κίρησε και τό χωριό. Και από τότε πήγαν και κατοίκησαν σ' ένα άλλο χωριό παρ' εκεί, που τό όνόμασαν Τρύπη και που ύπάχει ως τα σήμερα.